

orig. рукописи - и/и "и/с (этом комп для дома Плесанова)

JÓZEF PAWLAK

**HISTORIA
i
POSTĘP**

**Studium
filozofii
społecznej
Jerzego
Plechanowa**

Dop. almopa

BYDGOSKIE TÓWARZYSTWO NAUKOWE
PRACE WYDZIAŁU NAUK HUMANISTYCZNYCH

SERIA F

NR 20

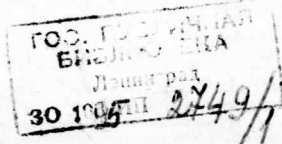
JÓZEF PAWLAK

HISTORIA I POSTĘP
FILOZOFIA SPOŁECZNA
JERZEGO PLECHANOWA

WARSZAWA — POZNAŃ 1990

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE

95-2749/1

Redaktor naczelny BTN
STANISŁAW BETLEJEWSKI

Recenzenci
SEWERYN DZIAMSKI, JAN SIKORA

Okladkę projektował
JÓZEF PETRUK

Redaktor
MARIA ZIELIŃSKA

Korektor
ANNA SCHUBERT

ISBN 83-01-09808-2
ISSN 0138-0028

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE — ODDZIAŁ W POZNANIU
Nakład 300+80 egzemplarzy. Arkuszy wyd. 10,5 Arkuszy druk. 11,5. Papier
druk. sat. kl. V, 70g. Oddano do składania w lipcu 1989 r. Podpisano do druku
w czerwcu 1990 r. Druk ukończono w sierpniu 1990 r. Zam. nr 1219/89
ZAKŁADY GRAFICZNE im. KOMISJI EDUKACJI NARODOWEJ
w BYDGOSZCZY

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
Rozdział pierwszy	
MATERIALIZM DIALEKTYCZNY	11
1. Hegel i Marks — problem dialektyki	12
2. Feuerbach i Marks — kontynuacja materializmu	23
3. Materializm czy kantyzm	34
Rozdział drugi	
MONISTYCZNA KONCEPCJA DZIEJÓW	48
1. Materializm historyczny jako socjologia	48
2. Narodnicza teoria postępu	54
3. Determinizm historyczny	68
4. Monistyczne pojmowanie dziejów a teoria „czynników historycznych”	81
Rozdział trzeci	
ŚWIADOMOŚĆ SPOŁECZNA	92
1. Psychologia społeczna	92
2. Ideologia	99
Rozdział czwarty	
SPÓR O KONIECZNOŚĆ HISTORYCZNA	110
Rozdział piąty	
WOLNOŚĆ I KONIECZNOŚĆ HISTORYCZNA	134
Rozdział szósty	
JEDNOSTKA I HISTORIA	147
	183

20.000

P-34

ZAKOŃCZENIE	163
BIBLIOGRAFIA	169
1. Prace Jerzego Plechanowa	169
2. Źródła i inne opracowania	170
PEZIOME	177
SUMMARY	180

95-2749 / 1